

på angivna sätt begränsad, blott skall anställas för nämnda tid. På grund härav kunna måhända svårigheter uppkomma att rekrytera denna befattning. Erfarenheten torde få utvisa om tillfredsställande förhållanden i detta avseende stå att ernå. Riksdagen anser sig emellertid böra framhålla önskvärdheten av att Kungl. Maj:t alltjämt har sin uppmärksamhet riktad på frågan om anstaltens utnyttjande även under den del av året, då undervisningen vid slöjdseminariet ligger nere.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* såsom Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro-utbildning för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisat ett anslag av 8.500 kronor, *dels ock* till Lån till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro-utbildning för vissa ombyggnadsarbeten m.m. för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd anvisat ett investeringsanslag av 90.000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1943.

Med undersätlig vördnad.

Nr 277.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1943.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till förlossningsvården samt den förebyggande mödra- och barnavården.

(Statsutskottets utlåtande nr 138.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 142, 153 och 156) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag beräkna till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m.m. 1.600.000 kronor, till Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m.m. 2.800.000 kronor samt till Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård 800.000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 209, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 april 1943, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för statsbidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m.m., att tillämpas från och med den 1 januari 1944,

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för statsbidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m., att tillämpas från och med den 1 januari 1944,

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 januari 1944,

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för resebidrag i förebyggande mödra- och barnavård, att tillämpas från och med den 1 januari 1944,

dels ock för budgetåret 1943/44 anvisa till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m.m. ett förslagsanslag av 1.600.000 kronor, till Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m.m. ett förslagsanslag av 2.800.000 kronor, till Fortbildningskurser i barnavård ett reservationsanslag av 7.000 kronor, till Bidrag till avlöningar m.m. inom förebyggande mödra- och barnavård ett förslagsanslag av 765.000 kronor samt till Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård ett förslagsanslag av 50.000 kronor.

Förslaget om reglering av tjänstebarnmorskornas arbetsförhållanden avser att åstadkomma ett bättre utnyttjande av distrikts- och reservbarnmorskorna, vilkas sysselsättning i den öppna förlossningsvården successivt minskats trots den fortgående regleringen av barnmorskedistriktet. Vad departementschefen anfört rörande ifrågavarande barnmorskors utnyttjande i den slutna förlossningsvården, den förebyggande mödra- och barnavården, vid utredning och kontroll av mödranhjälpen och inom hemsjukvården har icke föranlett erinran från riksdagens sida.

Riksdagen har jämväl godtagit de föreslagna ändringarna i vad avser distriktsindelning, upphörandet av reservbarnmorskornas särställning, tjänstebarnmorskornas förflyttningsskyldighet och avlöningsförhållanden. I sistnämnda hänseende har departementschefen funnit att ett genomförande av förslaget kan komma att medföra en sänkning av barnmorskornas nuvarande inkomster i de fall, där de uppburit särskild ersättning från staten för biträde vid mer än 25 förlossningar eller i förebyggande barnavård och samtidigt åtnjutit lönetillskott från huvudmännen. I någon mån kan en sådan minskning bliva uppvägd genom jämnare fördelning av arbetsbördan och den förbättring av pensionsförmånerna, som förslaget medför. Riksdagen vill emellertid understryka, att barnmorska i vissa fall, där hon redan nu måste anses hava full sysselsättning, bör tillåtas behålla viss del av huvudmannens tillskott såsom ett personligt lönetillägg. Såsom departementschefen framhållit bör avgörandet härutinnan tillkomma huvudmännen själva.

Utöver de förmåner, vilka omnämnas i Kungl. Maj:ts förslag, böra distriktsbarnmorskorna även beredas rätt till flyttningersättning vid förflyttning till annan stationsort efter de grunder, som gälla för statens befattningshavare, hänförliga till rese- och traktamentsklass III F allmänna resereglementet. Denna kostnad bör i regel stanna å huvudmannen men bör ersättas med statsmedel, då flyttning äger rum från ett sjukvårdsområde till ett annat.

De ändringar, som föreslås beträffande den förebyggande mödra- och barnavården, avse bland annat en utvidgning av barnavården till att omfatta barn upp till 3 år. I likhet med departementschefen anser riksdagen starka skäl tala för en dylik utvidgning av verksamheten.

I anledning av en av fjolårets riksdag gjord framställning i ämnet föreslås jämväl i förevarande proposition att statsbidrag skall utgå till barnmorskas eller barnaföderskas resor i samband med förlossning och eftervård, därvid bidraget dock skulle begränsas att avse endast obemedlade eller mindre bemedlade barnaföderskor, vidare till mödrars och barns resor till mottagningar i den förebyggande mödra- och barnavården och slutligen till läkares resor till filialmottagningar i förebyggande mödra- och barnavård. Vad departementschefen i dessa ämnen anfört har ej föranlett erinran från riksdagens sida.

Riksdagen, som ej heller funnit anledning till erinran mot vad departements-

chefen i övrigt anfört och föreslagit beträffande bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m., reglering av tjänstebarnmorskornas arbets- och avlöningsförhållanden, barnmorskornas utbildning och bidrag till förebyggande mödra- och barnavård, får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

dels godkänt i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 april 1943 förordade ändrade grunder, att tillämpas från och med den 1 januari 1944, beträffande

statsbidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.,

statsbidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.,

bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra och barnavård samt resebidrag i förebyggande mödra- och barnavård,

dels ock för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisat till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. ett förslagsanslag av 1,600,000 kronor, till Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m. ett förslagsanslag av 2,800,000 kronor, till Fortbildningskurser i barnavård ett reservationsanslag av 7,000 kronor, till Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård ett förslagsanslag av 765,000 kronor samt till Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1943.

Med undersätlig vördnad.

Nr 278.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1943.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överskridande av viss anslagspost i envar av de för riksförsäkringsanstalten, för länsstyrelserna, för landsfiskalerna m. fl., för poliskåren i Boden samt för luftskyddsinspektionen fastställda avlöningsstaterna.

(Statsutskottets utlåtande nr 139.)

Till Konungen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts i propositionen nr 236, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 7 maj 1943, framlagda förslag, medgivit,

dels att den i avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 20,000 kronor,